

**А.С. Павловська, магістрант, V курс, гр. ОАМ-23-1, ФОФ
Науковий керівник – д.е.н., проф. Л.В. Чижевська
Житомирський державний технологічний університет**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ

Через недосконалість чинного законодавства та недостатньо розроблену методологію обліку операцій з корпоративними правами в акціонерних товариствах, на практиці залишається велика кількість проблемних питань.

Актуальними на сьогодні залишаються наступні проблемні питання відображення в бухгалтерському обліку операцій з корпоративними правами в акціонерних товариствах:

1. Відчуження корпоративних прав. Методологія бухгалтерського обліку операцій відчуження власниками корпоративних прав своїх часток у статутному капіталі акціонерного товариства досі чітко не розроблена. При здійсненні розрахунків з фізичними особами спостерігаються спроби ухилення від сплати податків. Наприклад ситуація, коли продається частка у статутному капіталі, яка визначається у розмірі величини внеску продавця до статутного капіталу і тому не оподатковується ПДФО.

2. Придбання корпоративних прав. Невирішеним є питання, чи виступають придбані корпоративні права в майні юридичної особи інвестицією до статутних капіталів інших суб'єктів господарювання. А також питання щодо порядку оподаткування операцій, пов'язаних з передачею в дарунок корпоративних прав фізичній особі від юридичної.

3. Питання правильності відображення в обліку операцій з продажу корпоративних прав. З норм законодавства не зрозуміло, чим відрізняється продаж часток у статутному капіталі підприємства від продажу акціонерного товариства та продаж товариства як майнового комплексу – від продажу частини акціонерного товариства.

4. Питання щодо оподаткування операцій, пов'язаних з отриманням доходів, що виникають в результаті продажу акціонерних товариств як майнових комплексів. Передусім, це стосується операцій за участю фізичних осіб – власників корпоративних прав і власників товариства.

5. Особливості відображення в бухгалтерському обліку та механізми оподаткування операцій, пов'язаних з передачею засновником акціонерного товариства своїх корпоративних прав юридичній особі або фізичній особі в обмін на майно товариства.

6. Питання правильності відображення в бухгалтерському обліку операцій відступлення частки у статутному капіталі. Можливість юридичної особи вийти з засновників і залишити всі активи фізичній особі.

7. Припинення господарської діяльності та ліквідація акціонерного товариства, відносно якого особа мала корпоративні права. Виникає багато питань щодо бухгалтерського обліку та оподаткування процесу ліквідації товариства, особливо щодо порядку складання ліквідаційного балансу і розрахунків з власниками корпоративних прав.

8. Питання здійснення розрахунків з власниками корпоративних прав при їх виході з акціонерних товариств. Залишається не врегульованим відображення таких операцій в бухгалтерському обліку у випадках, коли величина статутного капіталу акціонерного товариства перевищує обсяг чистих активів товариства.

9. Питання правильності відображення в обліку операцій з продажу засновником товариства – юридичною особою своїх корпоративних прав фізичній особі. Правильність оподаткування таких операцій у випадку, коли на балансі у юридичної особи є основні засоби отримані за договором лізингу, незавершене будівництво та давальницька сировина.

10. Викуп корпоративних прав учасників акціонерним товариством. Власники корпоративних прав акціонерного товариства мають переважне право викупу корпоративних прав власника пропорційно розмірам своїх корпоративних прав, якщо статутом товариства або домовленістю між власниками корпоративних прав не встановлено інший порядок реалізації цього права. Залишається неврегульованим питання щодо особливостей відображення в бухгалтерському обліку та процесу оподаткування таких операцій.

Отже, лише вдосконалення системи чинного законодавства та розробка методології бухгалтерського обліку операцій з корпоративними правами у акціонерних товариствах стануть головним механізмом вирішення існуючих актуальних проблем та основним джерелом забезпечення сталого економічного розвитку корпоративного сектору вітчизняної економіки.